

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGANAL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 franci pe an.

APARE:

În fiecăre Duminecă.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Brățele muncitoare.

Tristă priveliște ne prezintă regiunile muntoase din patria noastră și cu deosebire Munții-Apuseni ai Transilvaniei. Singurile mijloace de câștig ale marelui majorității din părțile acestea au fost nimicite aproape cu totul.

După o iarău prea puțin friguroasă, și căldura neobicinuită a începutului primăverii au făcut ca pomii roditori și viile să înainteze prea repede în vegetațiunea (creșterea) lor. Fără de veste însă au urmat geruri și brume care au nimicuit aproape tot, și ce au mai rămas s'au îngrijit ploile reci neconținute și grindina, ba în unele localități și zăpada să nimicească toate speranțele de o recoltă cât de mediocră în poame și struguri, isvorul principal de agonisire pentru populațiunea din locurile acestea.

Arătura lipsește aproape cu totul, vite sunt puține, căci pășunile sunt restrinse, albine nu se cresc, negustoria nu merge, că e mare lipsa de bani. Singur meseriile mai fac ceva ca produsele lor să fie vândute în părți mai bogate, la șes, unde recoltele permit a fi mai bune cu toate miseriile produse de mersul rău al timpului.

Cu toate acestea nu trebuie să desperăm pentru mulțimea covârșitoare rămasă așa zicând la sapă de lemn.

Știm că și în alte părți sărăcia e acasă și vedem în toate părțile oameni chiar străini, căutând și găsesc de lucru, pentru care și noi suntem destoinici, dacă nu mai mult. Sunt o mulțime de întreprinderi și fabrici, cu deosebire de lemnărie, care ocupă mii de lucrători veniți din alte părți îndepărtate. La șes începe în curând cositul ierbei, săpatul cucuruzului, cartofilor etc.,

după care urmează seceratul și alte lucrări ale câmpului, care din cauza căldurii mai mari ca în regiunea muntoasă le grăbesc cu 3—4 săptămâni. De ce nu ne-am îndeletnici și noi cu căutarea de câștig prin astfel de munci.

Fără șovăire trebuie să plece oamenii cari nu mai au ce aștepta în anul acesta în rodul pământului lor — la muncă cinstită, care se găsește în belșug dacă o caută, și lucrând în vara aceasta numai 50—60 zile tot poate economiși dacă este vrednic și cruțător 25—30 floreni, cu care spre toamnă poate plăti darea care îl așteaptă și poate pe la bancă, unde este dator, și muncind mai cu stăruință poate agonisi și un prisos pentru trebuințele iernei, și să nu fie silit a face nouă datorii.

Perindu-ne rodul pentru anul acesta nu pierdem nădejdea, căci ne-au rămas brățele, cari încă produc avuții și încă în mod mai sigur decât ori-ce alt soi de mijloace.

Literatura noastră agricolă și bibliotecile populare.

Spre nefericirea noastră, plăcerea de a citi cărți cu un cuprins serios și instructiv este prea puțin dezvoltat la noi. Această nepăsare o putem atribui atât cetitorilor cât și scriitorilor și în prima linie a dezvoltării noastre culturale, provenită din instrucțiunea și educațiunea noastră înapoiată.

Ca scriitori, noi Românii nu avem îndemânarea a purta pana ca cei aparținând altor popoare ce au o literatură bogată, al cărei început îl putem urmări cu sute de ani în urmă; nu avem în masa poporului dorul de a afla lucruri noi folositoare, care să ne servească de îndrumare în viața noastră de toate zilele. Instrucțiunea și educa-

țiunea fiind foarte superficială, îi face mai multă plăcere a se distra cu cetera opurilor ușoare, cari țin mintea încordată pentru moment însă nu lasă nici o urmă de învățatură, fie morală sau practică.

Prin excepțiune avem însă și oameni și corporațiuni cu pricepere pentru tot ce ar putea lumina și deștepta poporul nostru, lor le punem în prima linie șirurile de mai jos extrase din apreciată «*Revista Economică*» din Sibiu din articolul publicat de ea în nrul 21 din 24 Maiu n. a. c. sub titlul scris deasupra acestui articol.

Din parte-ne promitem a mai reveni și a completa, după științele noastre, literatura română agricolă, industrială și comercială.

Eată ce extragem din articolul sus amintit:

«Perfecționarea agriculturii se poate considera fără îndoială ca punct de plecare a îmbunătățirii situațiunii noastre materiale; ear în calea spre atingerea acestui scop literatura agricolă este negreșit mijlocul de căpetenie. Despre acest adevăr ne putem foarte ușor convinge. N'avem decât să reflectăm asupra împregiurării, că în școale agricole abia ajunge aici-colea câte un agricultor român, la prelegeri agricole deasemenea abia unde și unde are ocaziune să participe un număr de tot minimal; cărțile și revistele agricole însă pot ajunge mai ușor în fiecare comună românească și în casa fiecărui agricultor. Cum stăm noi în privința literaturii agricole? Fi-rește, nu ne putem lăuda cu opere multe și mari ca alte neamuri, dar totuși avem un început promițător.

Intre revistele, cari se ocupă exclusiv sau în parte cu agricultura, se numără:

1. «Agrarul», București.
2. «Amicul agricultorului», București.
3. «Bunul Econom», Orăștie.
4. «Câmpul», București.
5. «Economia națională», București.
6. «Embrionul», București.
7. «Gazeta Săteanului», București.
8. «Jurnalul societății centrale agricole»,
9. «Revista Economică», Sibiu.

10. «Revista economică română», București.
 11. «Revista de medicină veterinară», București.
 12. «Revista horticolă», București.
 13. «Revista Pădurilor», București.
 14. «Revista viticolă și horticolă», București.

Afară de aceste reviste se mai tratează chestiuni de agricultură într-o mulțime de alte ziare și reviste, între cari numărăm: «Foaia Poporului», Sibiu; «Gazeta Trans.» (Nr. de Dumineca) Brașov; «Trib. Poporului» [Nr. de Dumineca] Arad; «Poporul», Budapesta; «Albina», București, ș. a.

Cu editarea de cărți agricole se ocupă nu numai anumite asociațiuni, ci și privați.

Între cele dintâi figurează: «Administrațiunea Domeniului Coroanei» din România, care a scos până acum 21 publicațiuni, aproape toate de agricultură; «Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu», care a publicat 11 scrieri; Biblioteca «Bunul Econom», din care au apărut deja 5 broșuri, apoi «Asociațiunea p. lit. și cult. popor. român», Ministerul ung. de agricultură, etc.

Între scrierile agricole editate de privați credem a fi folositor să schițăm următoarele publicațiuni:

Cele-ce se ocupă cu toți ramii agriculturii.

Aurelian P.: Manual de agricultură, București.

Baciu I.: Indreptar practic în economia rurală.

Georgescu I.: Cartea plugarilor. Gherla.

Maior Dr. G.: Manual de agricultură rațională, 4 vol.

Moga V. S.: Curs de agricultură pentru școlile normale, seminare și de agricultură practică, București.

Moga V. S.: Alcătuirea unei gospodării rurale, București.

Pop St.: Economia rurală. Blaj.
 Vrányi Al. de: Agronomia, Viena.

Agrologia.

Barcianu C. P.: Agrologia [cunoașterea pământurilor agricole.] Orăștie.

Maior Dr. G.: Agrologia [Vol. I din «Manual de agric. rațion.»]

Cultura plantelor.

Barcianu C. P.: Nutrețurile ierboase, Cositurile (fênațele), prepararea fênelui și Pășunile. Orăștie.

Barcianu C. P.: Sămënța plantelor agricole și sămënatul lor. Orăștie.

Barcianu C. P.: Îngrijirea plantelor agric. în cursul vegetațiunii și recolta cerealelor. Orăștie.

Brote E.: trifoiul.

Ionescu Dim. S.: Cultura plantelor de nutreț. București.

Moga S. V.: Cultura cartofului. București.

Moga S. V.: Cultura inului și a cânepii. București.

Ordean I. S.: Cultura sfeclei. București.

Ordean I. S.: Cultura hemeiului. București.

Popovici-Lupa Dr. N. O.: Cultura sfeclei. București.

Roman Corn.: Cultura lucernei. București.

Cultura vitelor.

Barcianu C. P.: Zootechnia generală (Creșterea, nutrirea și îngrijirea animalelor domestice). Orăștie.

Barcianu C. P.: Economia porcilor, oilor și caprelor. Orăștie.

Brezeanu V. S.: Noțiuni de economia vitelor. Partea I. București.

Brezeanu V. S.: Noțiuni de economia vitelor. Partea II. București.

Brote E.: Ținerea vitelor.

Cultura galițelor.

Albani N.: Prăsirea rațională a galițelor. Făgăraș.

Cultura albinelor.

Costin I.: Stupăritul.

Dimian C.: Stupăritul.

Degan A.: Curs de stupărit. Sibiu.

Kalinderu I.: Înfinșarea albinăritului pe Domeniile Coroanei. București.

Moga V. S.: Creșterea albinelor. București.

Petrescu Marin: Cultura albinelor. București.

Simu R.: Cartea stuparilor săteni. Sibiu.

Cultura vermilor de mătăsă.

Kalinderu I.: Noțiuni asupra vermilor de mătăsă (creșterea și boalele lor) după Marius Galfard. București.

Călindarul cultivătorilor de vermi de mătăsă [apărut acum în al III. an]. Budapesta.

Chestiuni veterinare.

Alexandrescu Dum.: Cele mai principale boale de animale și vindecarea lor. București.

Apărare împotriva ciumii de porci. Budapesta.

Cornea Basiliu: Veterinar de casă pentru vite cornute, oi, capre și râmători. Gherla.

Muntean M.: Legca veterinară. Sibiu.

Cultura pomilor.

Albani, N.: Prășitul pomilor. Sibiu.

Comșa Dem.: Pomăritul. Sibiu.

Comșa Dem.: Prăsirea pomilor. Sibiu.

Halip G.: Vinuri de poame. Cernăuți.

Ionescu Dum. G.: Cultura arborilor roditori. București.

Moga V. S.: Cultura pomilor roditori. București.

Moga V. S.: Cultura mărului și părului din punct de vedere economic. București. Să cultivăm pomi. Budapesta.

F O I Ț Ă

CHINDIA *)

Stau acum pe-o buturugă

Și mă uit acum prin văi,
 Nu-i mai mult de cât de-o fugă
 Până 'n deal, și par'că-i oaste
 Cum se vâd în șir pe coaste
 Sutele de clăi.

Imprejurul meu învie

Toate câte sunt,
 Ce de joc și veselie,
 Când e soarele la toacă!
 Iată-le, sărind se joacă
 Undele de vânt.

Una printre clăi s'ascunde;

Umbă pe furiș,
 După ea mai multe unde,
 Fuga care mai de care,
 Dar, cotind, gonita sare
 Repede 'n tufiș.

Toate'n câmp acum s'adună

Crângul răscolind,
 Ear frunzișul sună, sună,
 Dar pe când aleargă ceata,
 Iat-o, din tufiș, șireata,
 Iese hohotind,

Ies, cu capul dat pe spate,

Soațele-i spre văi;
 Răsvrătesc, întunecate,
 Brazdele de fân, se 'ncurcă
 Printre spini și earăși urcă
 Coaste, printre clăi.

Și mereu așa colindă

Dealurile 'ntregi.
 Și 'n sfârșit, când e s'o prindă
 Toate cad pe ea de-o dată,
 Din grămada 'ncaerată
 Nu le mai alegi.

Multe guri acum se 'ngaimă,

Vălmășeag nespus;
 Paile de câmp, de spaimă,
 În vârtej acolo prinse
 Se rotesc și joacă 'mpinse,
 Se ridică 'n sus.

Liniștite 'n urmă toate

Tac și stau pe loc.
 Nu știi, de-obosite, poate,
 Ori aleg prin Ugă-Bugă
 După cine să mai fugă
 Într'al douilea joc.

Că 'n curând încep să salte

Pe sub tei; și cern
 Fori de tei din crângi înalte.
 Loc făcându-le să treacă,
 Ierbi și flori pe câmp s'apleacă
 Spicele s'aștern.

Ear' din teiu, privind la ele,

Ipitiți de joc
 Niște pui de rîndunele
 Și-au uitat mîncarea 'n gură:
 Jocul ăsta nu-l știură!
 Cerule, fă loc!

Unu 'ncepe acum să-și bată

Aripele 'n vînt,
 Iată-i toți acum de-o dată
 Ciripind în zări senine:
 Ear pe sus pe-acolo'i bine
 Nu ca pe pământ!

*) Apus de soare.

Cultura legumilor.

Avram N.: Despre legume. Arad.

Negruțiu I. F.: Grădina de legumi. Biaj.

Păsereanu, Ion: Noțiuni populare asupra grădinilor de legumi. București.

Cultura viei.

Indreptar pentru manipularea rațională a vinului și mustului. Budapesta.

Indumare pentru stîrpirea moliei și omidei viilor. Budapesta.

Moga V. S.: Cultura viei și fabricarea vinului. București.

Tovărășii de privințe. Budapesta.

Vancu P.: Vieritul. Aradul.

Lucrări forestiere.

Antonescu Remus P.: Studiu asupra regulilor de exploatarea pădurilor.

Antonescu R. P.: Pădurile de munte și câmpie.

Antonescu R. P.: Tratatamentul de grădinarit și aplicațiunea sa în România.

Chivulescu T.: Catechismul silvicultorului.

Danilescu N. R.: Deteriorarea rezervelor din pădurile de stejar.

Isopescu C.: Dendromedria.

Lăzurianu Al.: Studiu asupra creșterii arborilor și masivelor lemnoase.

Moga V. S.: Cultura arborilor de pădure.

Neagoe B. D.: Legislațiunea corecțiunii torenților în Austria.

Obogeanu Em.: Critica generală a sistemelor de exploatare a pădurilor.

Petrescu Marin.: Studiu asupra câtorva chestiuni de economie rurală din Dobrogea.

Porcolab P.: Păzitorul de pădure.

Stamațian Gr.: Domeniul nostru agricol și forestier.

Statescu G.: Excursiuni pe Domeniile coroanei: Malini, Sabasa, Bicz.

Statescu G.: Influența și importanța pădurilor în România.

Tănăsescu M. A.: Studiu asupra administrațiunii, exploatarei și amenajării pădurilor statului austriac.

Diverse alte scrieri.

Barbulecu E.: Instrucțiune în afacerile dărilor de beutură, consum și vânzare pentru vin și bere, carne, etc. Timișoara.

Dopp E.: Despre comasări.

Moga V. S.: Asolamente și rotațiuni, însoțită de un memoriu.

Moga V. S.: Luxul din punct de vedere al economiei rurale.

Moldovan Dr. V.: Despre cărțile funduare și întabulări.

Ordean I. S.: Cultura (plugul) cu abur. București.

Instrucțiuni pentru sulfatarea grăului.

Studiul terenului arabil din câmpia României.

Studiu asupra boalei sfeclelor de zăhăr, provocată de Cercospora beticola.

Studiu asupra strugurilor și vinurilor produse de vițele americane din țară.

Studii asupra umidității solului.

Vinurile României. Studiu economic și chimic.

Expoziții.

Crișan Gr. Onean A. și Candale A.: Expoziția internațională și congresul agricol și silvic din Viena 1890.

Davidescu Fl. și Boiu Ol.: Raport asupra expoziției iubilare din Viena, 1899.

Asociațiuni.

Aluaș G.: Societăți de cumpătare.

Brote, Dr. Aurel: Insoțirile de credit (Raiffeisen).

Statutele „Insoțirilor de credit” Raiffeisen.

Statutele „Tovăvășiilor agricole”.

Industrie și meserii.

Baiulescu B.: Meseriile între Români. Sibiu.

Cuza A. C.: Meseriașul român.

Ordean I. S.: Industria berei, hemeiul și vițele americane. București.

Popescu Dim.: Confectionarea pălărilor de paie cu mâna liberă și cu mașina. București.

Theodor L. etc.: Starea și statistica meseriașilor din România. București.

N'am pretenția de a fi dat în articol repertoriul complet al literaturii noastre agricole. Dar și așa, cum e, el are să facă bune servicii cercurilor noastre, care au luat deciziunea de a iniția scrieri populare din domeniul feluritelor ramure ale economiei naționale. Deasemenea bune servicii are să facă tuturor acelor, cari stăruesc pentru înființarea bibliotecelor populare în comunele noastre, — chestiune arzătoare și la ordinea zilei pretutindenea.

Ministerul ung. de agricultură s. e. a început să înființeze în 1898 biblioteci populare pe sama comunelor. Cu sprijinul ministerului s'au înființat în 1898 un număr de 313 astfel de biblioteci, ear în 1901 s'a ridicat la 1000 și numărul lor se va înmulți treapta an de an. Numărul cărților de cuprins economic din fiecare bibliotecă se ridică la 62. Firește că cărțile menite pentru aceste biblioteci sunt în l. maghiară, ear comunele în cari bibliotecile s'au înființat de asemenea sunt în cea mai mare parte maghiare. Dar este dată posibilitatea fiecărei comune de a cere ajutor pentru înființarea de bibliotecă populară din publicațiunile stabilite de ministru.

Societățile culturale maghiare, institutele lor financiare, etc. de asemenea au înființat și înființează mereu biblioteci populare, în cari publicațiunile economice au un loc de frunte.

Ce te legeni codrule.

Ce te legeni codrule,
Fără ploaie fără vânt,
Cu crângile la pământ?
— De ce nu m'aș legăna,
Dacă trece vremea mea!
Ziua scade, noaptea crește
Și frunzișul mi-l rărește.
Bate vântul frunza 'n dungă
Cântăreții mi-i alungă;
Bate vântul dintr'o parte...
Iarna-i ici, vara-i departe,
Și de ce să nu mă plec
Dacă pasările trec
Peste vîrf de rămurele
Trec în stoluri rîndunele
Ducînd gîndurile mele
Și norocul meu cu ele;
Și se duc pe rînd, pe rînd,
Zarea lunii 'ntunecînd,
Și se duc ca clipele
Scuturînd aripele,
Și mă lasă pustiit,
Vestejit și amorțit,
Și cu doru-mi singurel
De mă 'ngân numai cu el.

M. Eminescu.

Și se 'ncinge-o veselie,
Toate sar mereu,
Flori și erburi din câmpie,
Vînt și flori și rîndunele—
Vesel, de-ași putea cu ele
M'aș juca și eu!

Gâtul mierlele 'ntinzîndu-l
Nici nu mai ajung
Să rîsufle, — așa li-e gîndul
La ce vîd, la câte-ascultă,
Și 'n uimirea lor cea multă
Șueră 'ndelung.

Veverița de mirare
Cînd e 'n vîrf de fag,
Cînd p'un ram, cînd p'altul sare,
După cum mai bun e locul
Printre crengi să vadă jocul
Cel așa de drag.

Iată-i iepurii, nebunii
Coarne 'n cap își pun,
Stau în două labe unii,
Alți peste cap s'aruncă,
Sturzii hohotesc pe luncă
Și de ris nebun.

Pîpalacul 'n grâu sughiță,
Ear nepoții lui
După mama cea pestriță,
Mai pestriți ca ea la pene,
Sprinteni fug prin buruiene
Douisprezece pui.

Și mereu să 'ncinge jocul,
Până pe 'nserat —
Și e plin de riset locul,
Plin de cântec deal și vale.
Câte-un nor drumeț pe cale,
Curios și el,

Stă pe loc acolo 'n naltul
Cerului privind.
Pleacă apoi. Dar vine altul.
Nuștiu ce gîndește norul,
Dar atotstăpînitorul
Soare 'n cer zîmbind,

Ca un moș privind nepoții,
Zice: »Așa, băeți!
»Veseli, și la joc cu toții!
»Pentru asta 'mi place mie
»Truda mea de-o vecinicie
»Să tot nasc vieți!»

G. Coșbuc.

Din scrierile economice — îndeosebi din cele agricole — înșirate în acest articol, se poate alege un număr frumos pentru bibliotecile noastre populare, căci aproape fără excepțiune ele sunt bune și astfel ar face mari servicii introduse fiind în toate bibliotecile populare.

Să stăruim deci toți oamenii de bine, să stăruie îndeosebi despărțimintele Asociațiunii, institutele noastre financiare și corporațiunile bisericesti-școlare din comune la înființarea de biblioteci populare, constatătoare din publicațiunile noastre românești, care — cum am văzut — și de data aceasta nu ne lipsesc; ear, în cât unele din anumite ramuri ne-ar lipsi, să stăruim cu tot înadinsul a le scoate la lumină.

Sărbarea de 10 Maiu în București.

Ziua de 10 Maiu v. e zi de mare sărbătoare pentru regatul român. În această zi s'a proclamat în 1877 independența României. Această zi s'a sărbătorit și în anul acesta la București cu mare pompă. În revărsatul zorilor au vestit măreția zilei 21 pușcături de tun.

Sărbarea s'a început la orele 9 cu sfințirea celor 43 drapele, ce aveau să se distribue celor 43 regimente, cari au luat parte în războiul de independență din 1877. Sfințirea noilor drapele s'a făcut în capela de pe bulevardul Colțea prin metropolitul primat asistat de toți membrii sf. sinod. La actul sfințirii a asistat regele Carol, regina Elisabeta, principele Ferdinand și principesa Maria, principele Carol și principesa Elisabeta, apoi ministrii, capii armatei, corpul diplomatic și alte persoane distinse.

După sfințirea drapelelor regele Carol le încredințează fiecărui comandant cu cuvintele: „*Îți încredințez, comandante, noul drapel și regimentul să fie vrednic de el!*” Mai pe urmă a venit la rînd batalionul al doilea de vânători cu drapelul său vechi ciuruit de gloanțe. Când regele a predat comandantului acestui brav batalion drapelul cel nou, a zis următoarele cuvinte: „*Comandante, știi mărețele vitejii ale acestui batalion, reputele în războiul din 1877; îți încredințez acest nou drapel și urez batalionului, ca și pe viitor când țeara va fi în primejdie, să reputeze aceleași succese, ca și în trecut.*” Cuvintele Regelui au fost acoperite de vesele urale din partea publicului la adresa familiei regale și a bravului batalion de vânători.

După terminarea acestei frumoase festivități toți oficerii, ministrii și corpul diplomatic au luat toc în fața noilor drapele, ear Regele Carol rosti următoarea cuvântare: «Cu steagurile acestea armata română a câștigat victoria. Aceste steaguri au defilat înaintea armatei noastre pornind drumul biruinței. Ele și-au împlinit în totul datoria. De aceea ele vor fi depuse în sala Tronului, unde vor fi păstrate ca generațiile viitoare să ia imbold de la ele. *Furați acum voi toți de-aci, că nici ploaia, nici petrele, nici tunetele, nici gloanțele și tunurile vrășmașilor nu vă vor face să lăsați din mâni aceste steaguri.*

«Incredințez dar fiecărui regiment și batalion, cari au luptat în câmpiile de peste Dunăre, steaguri nou, încunjurate de decorații și coroane, ca o amintire a gloriosului trecut. *Steagul este pentru voi cel mai scump odor. Lui trebuie să ne închinăm cu dragoste și respect, căci reprezintă onoarea țării, pentru care noi trebuie să ne jertfim viața.* Trăească România! Trăiască armata!» Urale nesfârșite și entusiaste au însoțit discursul Regelui.

După acestea Regele și suita Sa s'au dus în piața Victoriei, ca să primească defilarea trupelor. Cu toate-că timpul era ploios, mulțime imensă a inundat stradele pe unde aveau să treacă trupele.

În fruntea regimentului 24 Tecuci, a defilat și un țeran, care salvase drapelul acestui regiment în 1877; ear în fruntea batalionului 3 de vânători a defilat un preot cu pieptul plin de decorații, martor activ al neîntrecutei vitejii de pe câmpiile Bulgariei. În genere defilarea a fost măreață.

La orele 2 și 15 minute Suveranul cu principii moștenitori și suita s'a reîntors la palat, unde s'au depus în sala Tronului drapelele cele vechi, cu care ocaziune Regele a ținut celor de față o caldă cuvântare, rostind între altele: „*Depun aceste drapele în sala Tronului, ca ele să vorbească și amintească în veci urmașilor noștri de gloria străbună.*”

Seara orașul a fost iluminat și în toate piețele principale a avut loc concertele diferitelor muzici militare, ear publicul s'a retras abia după miezul nopții.

DIVERSE

Păstrarea vinului în sticle. Ori cât de bine s'ar fi astupat sticlele, vinul se strică ușor, dacă ele se așează în picioare. Causa este, că dopurile se uscă și aerul se furișează prin numeroasele găurele (pori) ale lor. De aceea sticlele trebuie umplute până la gură și bine astupate la lungim pe pământ în pivniță la răcoare.

Scutirea trifoiului contra degerării. În regiunile sêrace de zăpadă trifoiul degeră în mare parte, mai ales în pământurile cam umede, bogate în lut și expuse vânturilor de miază-noapte și apus. Pentru a împiedica asprimea gerului și a scuti trifoiul îndeplin, ajunge un așternut subțire de tărnomeată (pleavă), buruieni sau paie de ori-ce soi.

Varul nestîns contra putrezirii cartofilor. După-cum se știe, varul nestîns absoarbe (sbea) umezala cu lăcomie. Când cu punerea la iernat în pivniță, unui economi îndătimează a înzestra grămada de cartofi cu bucăți de var nestîns de mărimea pumnului. Pentru de a nu veni în atingere nemijlocită cu cartofii, bucățile de var se pun într'un sac, care se așează în mijlocul grămăzii, sau se îmbloiesc cu un strat subțire de paie, găteje, pleavă ș. a. Cartofii astfel păstrați, rămân uscați și sănătoși.

Stîrpirea mucegaiului din pivniță. Mucegaiul și mirosul neplăcut, de cari se molipsesc pivnițele umede, se poate stîrpi prin «gaz de acid chlorhidric» și anume: se închid mai întâi ferestrele și să astupă bine butoaiile aflătoare în pivniță, apoi se pune în mijlocul acesteia o tîpsie sau o oală de lut cuprînzînd 1/2—1 kigr. (după mărimea pivniței) sare comună [sare de bucătărie], peste care se toarnă 1/2—1 litru vitriol. Îndată după turnarea vitriolului eșim afară și închidem în urmă ușa bine, nu cumva să ne înădușim.

În timp de 2 ore, gazul ce se înalță din oală sau tîpsie nimicește mucegaiul cu totul, când apoi se deschid ferestrele și ușa pentru a eși gazul. În ziua următoare măturăm cu mătura păreții de mucegai și pe jos. Acest mijloc se va aplica chiar și când avem de-a face cu odăi sau locuințe întregi, cari ar fi stat mult timp închise și au un miros de mucegai. Gazul chlorhidric este unul din cel mai veninos, din care causă trebuie să umblăm cu mare băgare de seamă cu întrebuintarea lui.

Mijloc de a păstra raii vii. Spre a păstra raii vii mai multe zile, îi punem într'o corfă sau într'o lădiță găurită, îi presărăm cu țărițe de grâu și-i acoperim cu urzici, lăsându-i să stea în pivniță sau în alt loc răcoros.

Stâncile principale din care s'au format pământurile agricole.

(Urmare).

(Reproducerea interzisă).

Dolomitul. El conține pe lângă o parte de pietri calcare și alte minerale. Structura este deasă și uniformă, încât s'ar crede că este un mineral simplu. Culoarea este de regulă gălbue și deși seamănă foarte mult cu petrele calcare, se deosebește de acestea, că udându-l cu acide efeverescează foarte slab. Dolomitul în legătură cu petrele calcare formează la noi în țară munți întregi și îl cunoaștem pe stâncile crepate aproape regulat. Pământurile formate din acest mineral sunt de regulă fertile pentru culturile noastre, însă fiind de o culoare deschisă, sunt ferbinți.

Basaltul. Este un mineral de o culoare cenușie-închisă și chiar neagră.

Structura este foarte deasă; îl cunoaștem ușor după greutatea lui și după niște cristale verzi-gălbui până la mărimea unei alune ce găsim în el. (Acest mineral se numește olivin). Basaltul este puțin răspândit pe la noi și dă un pământ foarte fertil și argilos.

Marna (marga) este un amestec de calcar, nêsip și argilă.

Singuraticile părțicele ale acestor elemente sunt însă așa de mărunte, încât nu se pot deosebi una de alta.

Culoarea și duritatea (virtoșia) variază după-cum nêsipul, argila sau calcarul se află în cantități mai mari sau mai mici.

Productul descompunerii încă variază după proporțiunea părților care o compun.

Afară de acestea mai sunt un mare număr de minerale, care au dat naștere la diferite pământuri, ele însă au importanță secundară pentru noi.

Compoziția și clasificarea pământurilor.

Am văzut de mai înainte, că pământul agricol constă din o amestecătură de stânci stărimate (*nêsip*), sfărîmături de stânci descompuse (*argilă*) și părți de plante și animale trecute în putreziciune, numite *humus* sau *tericiu*.

Părțile principale din care se compune un pământ agricol sunt prin urmare: *argila*, *nêsipul* și *humusul*. Dela proporțiunea în care aceste trei elemente intră în compoziția diferitelor pământuri, depinde în cea mai mare parte proprietățile (însușirile) lor; trebuie deci să le cunoaștem foarte bine din toate punctele de vedere.

1. *Argila* este productul descompozițiunii diferitelor minerale, cu deosebire a ortosei. Ea constă din părțicele așa de mărunte, încât cu ochiul liber nu le putem deosebi și are proprietatea de a primi în sine și a ține o mare cantitate de apă, formând o masă plastică (i-se poate da ori-ce formă). Din această cauză pământurile care conțin multă argilă sunt de regulă umede. Când se ară, brasdele se lipesc de cormana plugului și opun rezistență în lucrarea lor. Tot din acest motiv primăvara se svântă mai târ-

ziu și prin urmare vegetațiunea (creșterea plantelor) de pe ele este mai târzie. Singuraticile părțicele ale argilei fiind foarte mici, cohesiunea între ele este foarte mare, adecă se despart una de alta foarte greu, de aceea dacă se usuca se face tare ca peatra și capătă crepături. Culoarea argilei curate este albă, o găsim însă de regulă roșietică din cauza ruginei de fer și alte minerale ce se găsesc în ea.

2. *Nêsipul* nu este altceva, decât sfărîmăturile mai mari sau mai mici de diferite minerale și mai cu seamă de quartz. El este aspru la pipăit și apa se scurge iute prin el, deasemenea aerul și căldura străbat ușor, de aceea se uscă iute.

3. *Humusul* constă din plante și animale trecute în putreziciune; el este foarte moale, pufos ca buretele și are o culoare neagră sau cafenie. Humusul are o mare însemnătate în pământ, fiindcă el dă cele mai multe materii nutritoare plantei și de aceea cu cât un pământ conține mai mult humus, cu atât va fi și mai roditor; pământurile ce conțin mult humus, sunt negre.

După proporțiunea în care se află în pământ nêsip, lut, humus și alte elemente, deosebim următoarele soiuri de pământuri mai principale:

1. *Pământul nêsipos* constă în cea mai mare parte din nêsip; el este aspru la pipăit și fiind rar, apa străbate cu înlesnire prin el, deci se și uscă curând, cu atât mai mult, că și aerul și căldura pot intra în el cu înlesnire. Pământurile nêsipoase se pot lucra ușor, nu se fac bulgări, nici nu se lipesc de uneltele cu care lucrăm. Deoarece acest pământ se uscă iute primăvara, se poate lucra mai de timpuriu; el absoarbe repede căldura, o perde însă tot așa curând, din acest motiv plantele cultivate pe acest fel de pământuri sufer adeseori de geruri.

Un pământ nêsipos prieste la multe plante, dacă conține mult humus și o porțiune potrivită de argilă și dacă nu este expus prea tare la soare. În cas că acest pământ este compus aproape numai din nêsip curat și se zacă în fața soarelui, atunci în timp de secetă și căldură mare se uscă sau chiar se inferbentă atât de tare, încât plantele din el pier.

Dacă între firele de nêsip se află și petriș mai mare pământul se numește *petros*; ear dacă nêsipul este atât de fin, încât îl poate transporta vântul dela un loc la altul, atunci pământurile iau numirea de terenuri *dune* sau *nêsipuri sburătoare*.

Pentru a le lega, se fac în astfel de terenuri plantațiuni de salcâmi, otetari și pini.

2. *Pământul lutos sau argilos* constă în cea mai mare parte din argilă. Aceste pământuri cu cât conțin mai multă argilă, cu atât sunt mai cleioase și mai îndesate. Apa o primește greu în sine și o reține mult timp, prin urmare se uscă cu greu. Aerul și căldura străbate cu greu în el, deci este rece; cu instrumentele se lucră cu greu și dacă e ud, se lipeste de ele; uscându-se se întărește și capătă crepături. Un pământ argilos este cu atât mai bun, cu cât conține mai mult nêsip și humus și cu cât va zăcea în locuri mai ridicate și mai în fața soarelui. Pentru a-l face mai țărinos, trebuie arat adânc de cu toamnă și lăsat negrăpat peste iarnă; gerul sfarmă și îmbunătățește pământul.

(Va urma).

Advocatul poporului.

La ivirea de boale multisoare capul familiei e dator a face arătare despre aceasta antistiei comunale sau medicului competent și a se îngriji de ajutorul grabnic al aceuia. Dacă în timp de 24 de ore nu se îngrijește de ajutorul medicului, se pedepsește în înțelesul art. de lege XL din 1879 § 99 cu o amendă în bani până la 600 cor. Astfel de boale lipicioase sunt: difteria, scarlatina, tusa măgărească, trachoma [boala de och] etc. [Art. de lege XIV din 1876 § 80. Ord. min. de interne din a. 1894 nr. 91954].

Crescătorii vermilor de mătăsu trebuie să se anunțe în fiecare an până la 15 Ianuarie la antistia comună, ori la inspectoratul pentru cultura mătăsaritului pentru a primi ouă în scopul amintit. Gogoșele de mătăsu se răscumpără de câtră stat dela aceea, cari au primit ouăle tot dela stat. Pentru vânzarea de ouă, răscumpărarea de gogoșe și pentru transportarea acestora, e de lipsă a se cere permisul ministrului de agricultură. (Art. de lege XXV din 1885. Ord. ministrului de agricultură din anul 1886 nr. 17094).

Cei osândiți la pierderea drepturilor politice nu pot fi membri în reprezentanța comună și nu au drept de votare nici la alegerile dietale, nici municipale și nici comunale. (Art. de lege V § 56 din a. 1878).

Medicul casei.

Îngrijiri în cas de răni.
(Urmare și fine).

Toate mijloacele pentru oprirea sângelui din răni enumerate până aci și folosite de poporul neștiutor pot avea un rezultat pentru scurt timp, însă rana se va vindeca foarte încet sau va da naștere la coacerea părții rănite, ca semn, că în rană au intrat materii străine, necurătenii: ca praf, apoi unsoari rănede, murdare folosite în scop de a le vindeca, însă în realitate pentru a produce în răni un cuib de materii, cari produc puroiu și care nu constă din altceva decât din carne, pele, etc. putrezită în urma necurăteniiilor ce au intrat în rană.

În general curățenia și împedecarea de a intra în răni materii murdare vindecă rănila cu mult mai repede ca ori-ce doctorie dată de baba cutare sau cutare.

În ce privește oprirea sângelui, cel dintâiu lucru va fi să apăsăm pe rană cu o cârpă curată. Pe urmă punem într-o oală smălțuită, curată să fearbă apă în clocote, în care băgăm și 20—30 cârpulițe de mărime îndoită cât a ranei, rupte dintr-o pânză curată, spălată mai nainte, cum și o fâșie făcută din aceeași pânză, mai lungă ori mai scurtă, mai lată sau mai îngustă, după grosimea părții pe care se găsește rana. Apa feartă o lăsăm să se mai răcească, dar nu

mai mult de cât răbdă pielea; scoatem cârpulițele și le stoarcem pe rană de atâtea-ori, până se oprește sângele. Dacă rana e la mâni ori picioare, le ținem în apă, până se oprește sângele, pentru-că apa caldă oprește sângele și nu face dureri ca cea rece. Oprindu-se sângele, stoarcem bine cârpulițele și le punem pe rană una peste alta și cu fâșia le legăm. Ne trecând sânge prin fâșie și ne simțind durere, putem lăsa să stea legătura mai multe zile. Mai totdeauna când sângele curge a lene, se oprește purcezend în modul arătat.

De multe-ori însă sângele țșnește cu putere din rană, ceea-ce arată că s'a rupt o vână mare. Când cineva s'a rănit la mână sau la picior și sângele țșnește din rană, trebuie sugrumată cu o legătură deasupra ranei. Făcând așa, scăpăm pe boinav de moarte, căci altcum poate muri repede, din cauza unei prea mari pierderi de sânge. Totodată nu trebuie pierdut timpul a se recurge grabnic la ajutorul medicului.

DE TOT FELUL

Prăful de insecte se îmbunătățește dacă i-se adaugă la 100 părți praf de insecte, 1 parte naphthalină în formă de praf fin.

Intocmirea ferărilor este o temă ce nu se tratase până acum în nici o scriere specială. A apărut nu demult sub titlul «Die Einrichtung und der Betrieb der Schmieden», o broșură care conține multe informațiuni practice pe acest teren și poate fi de ajutor atât măiestrilor cât și calfelor de meseria aceasta. Cartea are 72 pagini și trei tabele cu ilustrațiuni. Autorul este Hermann Schmelzer, ear editorul Baumgartner în Lipsca, de unde se poate și procura. Prețul e 2 mărci.

Cum se scot pete de rugină din pânză. Pete de rugină se scot din pânză, dacă se moaie locurile pătate într-o soluțiune din 1 parte de cianat de potasă, 500 de părți apă și 1 parte de acid sulfuric concentrat; petele, cari au devenit acum albastre se mai spală în o soluțiune de carbonat de potasă.

NOUȚĂȚI

P. T. restanțieri cu abonamentul pe quartalul expirat sunt rugați a trimite cât mai neîntârziat prețul abonamentului, contrar vom fi siliți a sista expedierea ziarului la adresele d-lor. Ultimul termen este 1 Iunie n. a. c.

Domnii membri ai „Reuniunii Economice din Orăștie” sunt prin aceasta încunoștiințați, că pe la 10—12 Iunie n. a. c. Reuniunea va înainta onor. ministru al agriculturii cererea pentru a primi altoi în toamna anu-

lui acestuia în scop de a fi distribuiți membrilor ei.

Doritorii de a primi astfel de altoi, după-cum am amintit și în nr. 19 al revistei noastre, se vor adresa Reuniunii, arătând soiurile și nrul lor până cel mult la 8 Iunie n. a. c.

Tempestăți și exundări. Din toate părțile țerii se raportează despre tempestăți și eșirea apelor, pe urma cărora câmpurile sunt rămase devastate de sămănături, erburi și pometuri. Astfel se raportează din Odorheiul-secuesc că pe acolo Luni după amezai a fost mare tempestată împreună cu grindină, care timp de douăsprezece minute a bătut în mărimea alunelor. Asemenea și din Timișoara, Szentes, Arad, Budapesta se raportează despre ploii mari, împreunate cu furtună și grindină, ear' din Sigetul-Marmației o telegramă dto 21 Maiu spune că în urma ploilor torențiale a exundat Tisa și afluenții săi, făcând mari devastățiuni. La Nagy-Bocskă valurile Tisei au dus 5000 de blane [lemne] de ale erariului, cum și părți de case și clădiri economice. În Kökényes niște băeși fiind suprinsi de năvala valurilor s'au urcat pe arbor, unde au stat timp de zece ore, până-ce li-au putut merge în ajutor părinții. Hotarul comunei Hosszmező e întreg sub apă. Tot despre exundări mari raportează o telegramă din Nagy-Szöllös dto 20 Maiu, care spune că sunt inundate comunele Királyháza, Tekeháza, Szászfalu, Hetény, Gyula, Szirma, Sasvár, Fancsika și Farkasfalva, și că foarte multe vite mari au fost luate și duse de valurile Tisei.

Pe insula Martinique. Vulcanul Pelée, care a nimicit deunăzi orașul Saint-Pierre cu toți locuitorii săi, își continuă activitatea distructivă, amenințând orașul Forte de France. Acum 3 zile vulcanul Pelée din nou s'a aprins. Ploaie de cenușă însoțită de fulgere și tunete a acoperit orașul Forte de France, capitala insulei. După ploaia de cenușă a urmat ploaie de petri. Locuitorii orașului vătându-se au fugit din oraș. Viața lor e în fiecare moment periclitată. Pe muntele Pelée s'au deschis cratere nouă și lava ferbinte curge neconținut. Lava revărsându-se în mare a adus în terbere și apa mării. Două corăbii, cari voiau să debarce în port, în urma erupțiunii vulcanice au trebuit să părăsească grabnic portul. Orașul Forte de France e mereu amenințat de cele mai mari pericole. Vulcanul varsă foc și e într-o teribilă erupție cu ploaie de petri. Marea ferbe, aerul e plin de cenușe. Erupțiunea din zilele din urmă e mai groaznică ca la început. Catastrofa totalei nimiciri a orașului Forte de France devine tot mai iminentă.

La St. Pierre au fost înmormântate până acum șese mii de cadavre. Geologii sunt de părere, că America medie în urma atâtor ferberi suterane, cari se declară în eruperile vehemente ale vulcanilor, este amenințată cu totală pustiire.

Explosie uriașă. La gara Sheraden pe linia căii ferate Fort-Vairé — Chicago [America] în cursul aranjierii vagoanelor a explodat o mare cantitate de petrol, încărcat pe mai multe vagoane. Pe urma exploziei douăzeci oameni au fost uciși, o sută cincizeci au fost răniți de moarte, iar alți mulți au scăpat cu răni mai puțin periculoase. Vagoanele din urmă au bucit pe cele explodate, prin ce au provocat aprinderea petrolului; flăcările, cari băteau până la înălțime de douăzeci metri, au făcut să explodeze și celelalte vagoane și întreaga gara a fost cuprinsă în potop de văpaie. Riul de petrol aprins a curs pe distanța de un mil și jumătate până la orașul Estlenborough, unde a mai explodat odată, demolând trei edificii mari, între cari și un hotel.

Responsabilitatea cărcimarilor. O curioasă afacere s'a judecat de tribunalele americane. Un individ care se îmbătase groaznic într-o cărciumă, eșind afară a alunecat pe bordul trotuarului spărgându-și capul și din care causă muri. Veduva sa a intentat un proces de daune-interese contra cărcimarului, făcându-l responsabil de moartea soțului său și ceru o foarte mare despăgubire.

Tribunalul i-a dat dreptate și a făcut foarte bine. Dacă asemenea jurisprudență s'ar stabili la noi, credem că ea ar fi mai folositoare decât tot arsenalul actual de legi și ordonanțe pentru combaterea beției.

Lampă de noapte economică. Se ia o mică butelie de formă lungăreață de sticlă albă și curată. Se pune în lăuntru o bucată de fosfor de mărimea unui bob de mazere. După-ce ați încălzit încet butelia, astfel ca să nu plesnească, se pune în o treime din conținutul ei unt de lemn de bună calitate, fier în clocote, apoi se astupă sticla cu îngrijire.

În fiecare dată când voim a ne servi de această lampă se destupă pentru-ca să pătrundă aerul. După asta se pune dopul la loc și obținem o lumină suficientă pentru a urmări cu ochii minotarele unui ceasornic. Dacă lumina s'ar stingea, e destul de a o reînsofletii destupând la moment butelia. Dacă odaia ar fi prea rece, trebuie încălzită butelia în mâni, înainte de a-i scoate dopul. Experiența a aprobat că această lampă de noapte poate dura șese luni fără să se mai reînsofletie.

Luptă cu un vultur. Muncitorul Gh. Cavaccea dela serv. municipal din Brăila ducându-se cu căruța la Lacul-Du'ce, a fost atacat de un vultur enorm, care mânca din cadavrul unui cal. Muncitorul a reușit să ucidă vulturul cu un cuțit, după o luptă de aproape o jumătate de oră. Dinsul s'a ales însă cu câteva răni pe corp și cu hainele sfâșiate.

CALENDARUL ECONOMIC.

Ce se facem în Iunie?

În grădina de pomi. În timp uscat și secetos udă cu îngrijire straturile de sămănță și pomișorii tineri. Grădina de pomi să se țină curată, adică să se plivească și sape adeseori de buruenile ce înăpădesc pomii și îi împiedică în măsura mare în dezvoltarea lor. Pentru straturile ce voim a le sămăna pentru viitor, putem deja începe lucrarea pământului. Legăturile altoilor trebuiesc slăbite, pomișorii tineri leagă-i la par, iar vâstarii pădureți îi depărtează.

În grădina de legumi. Pentru trebuințele de toamnă și iarnă încă mai putem sămăna legume. Legumile ca mazerea, cartofii etc. se sapă adunând pământul în jurul rădăcinilor lor. De pe paturile calde se pot depărta ferestrele și coperișele cu desevirșire. Lipsind ploaia, udatul să ne fie lucrul de toate zilele.

În vie. Dacă nu s'a efectuat alegerea vâstărilor să se îndeplinească depărtându-se vâstării cari nu sunt de lipsă, cu cea mai mare îngrijire. Cei rămași se leagă pe pari și astfel se pregătește viaa pentru a doua săpătură. Să nu uităm stropirea contra peronosporiei.

În câmp. În această lună trebuie terminat cu sămănarea inului, și dacă se mai poate mai sămănăm în pământ umed unele plante de nutreț. Pentru resădirea tutunului acum e timpul cel mai potrivit. Se sapă cucuruzul, cartofii și curechiul. Pentru sămănăturile de toamnă pregătește ogorul. Cosește iarba și trifoiul în floare, pentru-că acum e timpul. Pentru secerat pregătim și procurăm de pe acuma unelte de lipsă.

Pentru ani male. Vitele să nu pășuneze pe locuri umede, ca să nu se umfle. Mânzii trebuie încălțate. Claponii acum se curăț.

În stupină să se țină cea mai mare curățenie. De umblă furnicile la coșnițe, împiedică-le calea, ungând cu petrolu scândura, pe unde se urcă.

Calendarul vechiu și nou a săptămânii.

Dum. orbului, ev. Ioan. c. 9, g 5, v. 8.

Dum.	19 M. Patrik	1 Iunie
Luni	20 M. Talaleu	2 Erasmus
Mar.	21 (+) <i>Const. și Elena</i>	3 Clotilde
Mercu.	22 M. Vasilic	4 Cvirinus
Joi	23 (+) <i>In. I. Christos</i>	5 Bonifacius
Vineri	24 Cuv. Simeon	6 Benignus
Sâm.	25 (+) <i>Afl. cap. bot.</i>	7 Robert

Târgurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 1 — 8 Iunie n.

1. Iunie Capolnoc-Mănăstur. Lechința. Silinghia. Vinga.
2. Baia-mare. Biozid. Cincu-mare. Murș-Oșorheiu. Odorheiu. Zam. Zărnești.
3. Belin.
4. Bozovici. Orăștie.
5. Brașov. Căcova. Dej. Dobra. Făget. Hunedoara. Oipret. Orlat. Sâmbăta-de-jos.
6. Mociu. Zilah.
7. Beba-veche. Comorn. Vințul-de-sus.
8. Proștea-mare.

Cursul pieții din Budapesta

— în 28 Maiu 1902 n. —

	per 50 klg.	
Grâu	cor. 8:80	până la 8:90
Săcară	7:20	7:30
Cucuruz	5:05	5:20
Ovės	7:30	7:50
Mazere	—	—
Fân	—	—
Slănină	54—	54:50
Untură	61—	—

Prim-colaborator: **Const. P. Barcianu.**

Redactor-responsabil: **Ioan Fleșeriu.**

„ARDELEANA“

instituit de credit și de economii societate pe acții.

Sediul: Orăștie, în casele proprii.

Fondată la anul 1885.

Capital soc.: 500.000 c. Fonduri: 350.000 c.

Starea depunerilor: peste 2,000.000 c.

Se primesc: **Depuneri spre fructificare**, dela particulari cu 5%, fără anunț, cu 5½% cu anunț; iar dela corporațiuni culturale cu 6% interese.

Darea de venit după interese o solvește institutul separat.

Depuneri și ridicări făcute **prin postă** se efectuează cu **reîntoarcerea postei.**

(48) 8—

Diracțiunea.

H. GRAEF

Librărie de cărți, note, hârtie și tot felul de necesități de scris în Orăștie.

Își recomandă marele seu deposit de: Hârtie de cancelarie, epistole și tipar, Couverte, Cărți de contabilitate, de copiat și Notese, precum și tot felul de articli aparținători cancelariilor și școalelor.

Cassete elegante cu hârtie de epistole.

Bogat asortiment de Albumuri pentru poezii și fotografii,

(24) (cele mai potrivite cadouri.) 8—

Portrete Fotografii mărite până la înălțimea naturală lucrata artistic și elegant, „**VICTORIA**“ cu prețuri moderate

Prospecte la cerere stau la dispoziție.

Toate cărțile arătate, de ori unde și de ori-cine precum și piesele musicale și de artă, se pot procura prin mine cu prețul lor original.

„PANNONIA“
Restaurant și Cafenea
 ≡ Orăștie, Piața mare Nr. 2. ≡
 În casele unde se află:
Pretura și Perceptoratul regesc.
 Se oferă
 mâncări gustoase și eftine.
 Vinuri de tot felul curate
 și cu prețuri moderate.
 Pelin veritabil litra 50 cr.
 Pentru trăsuri se află
 o curte mare și grajduri spațioase.
 Serviciu prompt!

Să află de vânzare
 (31) 9—
Casă Wertheimiană
 mare cu două uși nr. 8.
 Prețul 250 floreni.
 A se adresa la
 Administrația „Bunul Econom“.

Din cauza desființării unei economii sunt
de vânzare
 O mașină de secerat sistem M. Cormik în stare foarte bună, o trăsură puțin întrebuințată cu osii patent precum și alte reevizite economice.
 (65) Preț potrivit. 2—3
 Adresa la administrația „Bunul Econom“.

CAROLF. JICKELI,
 „LA COASA DE AUR“, (SIBIIU PIATA MICĂ).

(67)

1—8

Coase:	Lungimea	70	75	80	85	90 cm.
Buca'a cor.		1'60	1'60	1'60	2.—	2.—

Deja bătută cu 10 fl. mai scumpă

Fiecare bucată se vinde cu garanție, adică schimb ori care coasă provăzută cu marca mea CFJ, care nu ar corespunde chiar și dacă a fost bătută și întrebuințată deja.

Recomand cu multă insistență această coasă agricultorilor. Mușterii câștigați în anii din urmă pentru această coasă s'au înmulțit foarte mult.

La cumpărări de 10 bucăți de odată se dă 1 bucată gratuit!

Nicovale Forma Fig.	1	2	3
Bucata cor.	1'—	—96	—86

Unelte pentru bătut coase

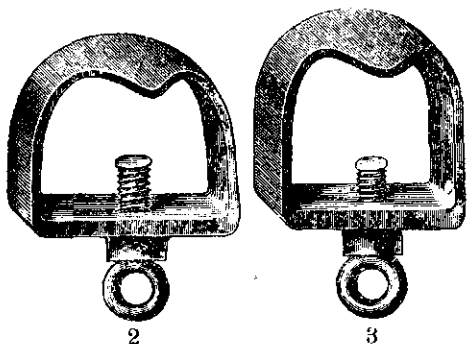
CFJ

Nicovale și ciocane pentru bătut coase

Ciocane pentru bătut coase, Fig. 4 à 250, 300	Fig. 5 à 300	Grame
Bucata cor.	—86 —90	1'—

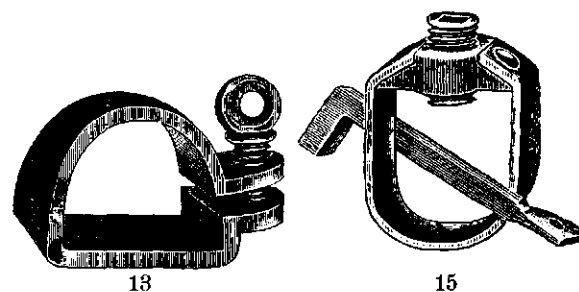
Atât nicovalele cât și ciocanele se vând cu garanție pentru fiecare bucată aparte. Ori ce bucată dovedindu-se prea moale sau prea tare se schimbă.

Verigi

pentru legat coasa de toporiște.

Nr.	2	3	13	15
Dimensiuni	44/41	39/41	39/33	40/42
Bucata cor.	—24	—24	—30	—40

Cute

asortiment bogat dela 12 fileri în sus.

În deosebi recomand: Cute americane,

bucata . . . cor. —40

Cute negri-vinete de Bergamot, marca CFJ,

bucata . . . cor. —80

Tocuri pentru cute

emailate pe din lăuntru și pe afară, buc. cor. —40

Toporiște de coasă

obicinuite de lemn, bucata cor. —44.

Toporiște pentru coase împedecate (de secerat),

modelul introdus de Iuliu Teutsch, buc. cor. —90.

Greble de fer pentru a le înșuruba pe codoriștea

obicinuită de lemn, 1 buc. cor. 1'30.

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în BUDA-PESTA

Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrassy 23.

(52)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

9—52